

Lapsi ja tietosuoja

EU:n tietosuoja-asetus lapsen kannalta

Lapsen oikeudet pätevät myös verkossa.

EU:n tietosuoja-asetus lapsen kannalta

Mitä on tietosuoja?

Tietosuoja tarkoittaa periaatteita, jotka koskevat henkilötietojen käsittelyä ja yksityisyyden suojaamista henkilötietojen käsittelyssä.

Erilaisten henkilötietojen käsittely on lisääntynyt, kun internetin käyttö ja sähköiset palvelut ovat lisääntyneet. Siksi Euroopan unioni on antanut uudet määräykset tietosuojasta. EU:n uusi tietosuoja-asetus tuli voimaan 25.5.2018 EU:n alueella, myös Suomessa.

Tietosuoja-asetusta sovelletaan kaikkeen henkilötietojen käsittelyyn, kun henkilötiedot ovat osa rekisteriä.

Tietosuoja-asetuksen noudattamista valvoo tietosuojavaltuutettu. Jos tietosuojaasi rikotaan, voit tehdä ilmoituksen tietosuojavaltuutetulle.

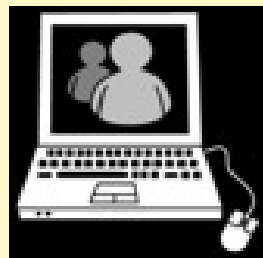
Mitä ovat henkilötiedot?

Henkilötietoja ovat kaikki tiedot, joista henkilö voidaan tunnistaa.

Henkilötietoja ovat esimerkiksi

- henkilön nimi
- henkilötunnus
- osoite
- puhelinnumero
- valokuva tai video
- puhelinkortin tai luottokortin numero
- sormenjälki.

Henkilötietoja ovat myös puhelutiedot, viestitiedot, chattailutiedot ja selaushistoria, jos henkilö voidaan tunnistaa niiden kautta. Henkilötiedoista muodostuu rekisteri, josta vastaa rekisterinpitäjä. Rekisterinpitäjiä ovat esimerkiksi kaikki yritykset sekä viranomaiset, järjestöt ja muut toimijat, jotka käsittelevät henkilötietoja.

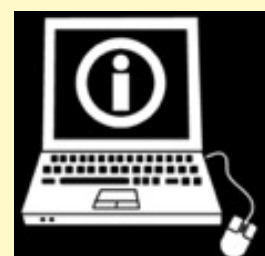
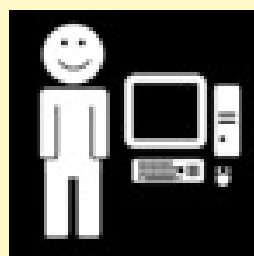

Mitä on henkilötietojen käsittely?

Henkilötietojen käsittelyä ovat toiminnat, joita tehdään henkilötietoihin. Tietoja voidaan käsitellä automaattisesti tai käsin. Henkilötietojen käsittelystä ovat vastuussa rekisterinpitäjät.

Henkilötietojen käsittelyä ovat esimerkiksi:

- tietojen kerääminen
- tallentaminen
- muokkaaminen
- säilyttäminen
- luovuttaminen
- poistaminen.

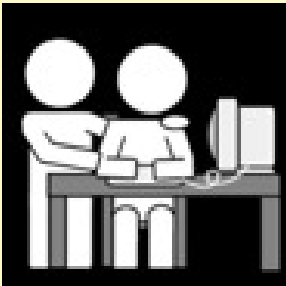
Lapsen oikeudet verkossa

- Lapsi tarvitsee erityistä suojaa henkilötietojen käsittelyssä.
- Lapsen henkilötietojen käsittelyssä pitää ottaa huomioon lapsen erityinen suoja.
- Lapsella on tietosuojassa samat oikeudet kuin aikuisilla.
- Alle 16-vuotiaalla pitää olla huoltajan suostumus sähköisen palvelun käyttöön.
- Lapsi tarvitsee erityistä suojaa markkinointia vastaan.
- Lapseen ei pidä kohdistaa profilointia eli henkilötietojen automaattista käsittelyä.
- Lapsen täytyy saada tietoa henkilötietojensa käsittelystä selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla.
- Oikeus tulla unohdetuksi eli saada tietonsa poistetuksi koskee erityisesti lapsia.

Vinkkejä vanhemmille

Tutustu ja osallistu

- Ole selvillä lapsen nettitaidoista.
- Tutustu verkkosivuihin, peleihin ja sovelluksiin, joita lapsi käyttää.
- Osallistu lapsen tekemiseen netissä, harjoitelkaa netinkäyttöä yhdessä.

Sovi säännöistä lapsen kanssa

- Sovi lapsen kanssa netinkäytön säännöistä.
- Sovi, miten lapsi ottaa käyttöön uusia sovelluksia ja pelejä.
- Sovi, mihin asioihin netissä pitää kysyä lupa.
- Kerro lapselle, miten hän voi huolehtia omasta turvallisuudesta verkossa.
- Alle 16-vuotias tarvitsee huoltajan luvan, kun hän hyväksyy palvelujen käyttöehtoja.

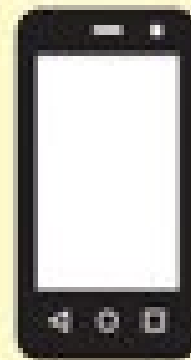

Perehdy lapsen kanssa käyttöehtoihin

- Tutustu lapsen kanssa verkkopalveluiden tietosuojaselosteisiin, yksityisyysasetuksiin ja käyttöehtoihin.
- Kun lapsi saa uuden laitteen, tarkista oletusasetukset ja yksityisyysasetukset, kuten paikkatietojen jakaminen.
- Ota huomioon eri palveluiden ikäraajat. Tarkista, vaaditaanko palvelun käyttöön vanhempien suostumus.
- Keskustele lapsen kanssa, miksi erilaiset palvelut keräävät tietoja. Tietoja voidaan myydä mainostajille.
- Muistuta lasta, että hän ei anna turhaan omia henkilötietojaan, kuten omaa nimeä. Tarkistakaa, mitkä tiedot pitää antaa ja miksi.

Harjoittele lapsen kanssa omien tietojen hallintaa

- Tarkista, että lapsi osaa poistaa omia sisältöjä tai tietoja.
- Varmista, että lapsi osaa tehdä ilmoituksia ikävistä ja loukkaavista sisällöistä. Kannusta lasta puhumaan niistä.
- Keskustele lapsen kanssa, kannattaako someprofiilit pitää yksityisenä vai julkisena. Yksityinen profiili on usein turvallisempi.
- Muistuta, että vanhoja tilejä voi poistaa. Muistuta, että netissä ei voi olla varma, kuinka laajalle sinne ladatut sisällöt leviävät, kuka niitä näkee ja mihin niitä käytetään.

rahoittanut:

Opetus- ja
kulttuuriministeriö